

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Socialnämnden

Datum:
2025-01-15

Diarienummer:
SCN-2024-00953

Handläggare:
Karin Allard

Plan för uppföljning av privata utförare 2025

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** anta socialnämndens plan för kontroll och uppföljning av privata utförare 2025 enligt bilaga 1.

Ärendet

Socialnämndens plan för uppföljning av privata utförare syftar till att tillgodose uppföljning och insyn i den verksamhet som lämnats över till privata utförare. Syftet med uppföljningen är också att säkerställa en god kvalitet för brukarna. I ärendet beskrivs hur förvaltningen avser att följa upp nämndens ramavtal under 2025.

Beredning

Ärendet har beretts inom socialförvaltningens stab.

Föredragning

Socialnämnden upphandlar biståndsbeslutade insatser genom ramavtal och direktupphandlingar. Nämndens ramavtal omfattar sammantaget ett stort antal leverantörer. Ramavtalen reglerar nämndens krav på utföraren. Genom en återkommande uppföljning ska nämnden säkerställa att utförarna följer ingångna avtal.

Kommunens uppföljning av privata utförare regleras i *Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare*, KSN-2023-00629. Med privata utförare avses en juridisk person eller en enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet.

Nämndens ramavtal och inköp av tjänster av privata utförare finns beskriven i Mål och budget, KSN-2023-03256. Nämndens plan för uppföljning av privata utförare ger en

beskrivning av hur uppföljningen av privata utförare ska gå till. I planen redovisas förvaltningens förslag till planering av uppföljning av privata utförare inom nämndens ramavtal innefattande löpande uppföljning, händelsestyrd uppföljning och särskild uppföljning. Förvaltningen föreslår att den särskilda uppföljningen 2025 genomförs inom ramavtalen HVB för vuxna med missbruk och skyddat boende.

I februari 2025 kommer ramavtalet för HVB barn och unga löpa ut och i samband med det kommer socialnämnden ansluta till det ramavtal Sveriges Kommuner och Regioners inköpscentral Adda har avseende HVB barn och unga.

Barnkonsekvensanalys

Uppföljning är viktigt för att säkerställa kvalitet i de verksamheter som lämnats över till privata utförare. Flera av nämndens ramavtal har barn som målgrupp, varför uppföljningen kan påverka barn direkt, andra ramavtal har vuxna som målgrupp och kan då påverka barn mer indirekt eftersom insatserna kan ges till vuxna vårdnadshavare eller övriga närstående till barn.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2025-01-15
- Bilaga 1, Plan för uppföljning av privata utförare 2025

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör

Socialförvaltningen
Rapport

Datum:
2024-12-20

Diarienummer:
SCN-2024-00953

Handläggare:
Karin Allard, Sandra Thorngren & Benjamin Jiglund

Plan för uppföljning av privata utförare 2025

Bakgrund och syfte

Socialnämndens plan för uppföljning av privata utförare syftar till att tillgodose uppföljning och insyn i den verksamhet som lämnats över till privata utförare. Enligt 6 kap. 6 § kommunallagen ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet har lämnats över till någon annan.

Socialnämnden har också kommunens riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare att förhålla sig till, enligt vilken varje nämnd ansvarar för planering, uppföljning och kontroll av den verksamhet som bedrivs inom sitt ansvarsområde. För socialnämnden är det huvudsakliga syftet med denna uppföljning att säkerställa en god kvalitet för brukarna. Avtalsuppföljning är en stor del av nämndens uppföljning och syftar till att säkerställa att leverantören levererar det som är efterfrågat och uppfyller de krav som är ställda i upphandlingen. Uppföljningen är också en viktig del i nämndens strategiska avtalsarbete och bidrar till utformning av kommande avtal. Ett syfte med uppföljningen är också att spegla branschen, att lyfta goda exempel och få en uppfattning om hur nämndens ramavtal fungerar.

Viktigt i sammanhanget är att med avtalsuppföljning som grund utveckla, lära och förbättra både genom intern samverkan och tillsammans med privata utförare, vilka utgör en viktig del av välfärdssamhället.

I februari 2025 kommer ramavtalet *HVB barn och unga* löpa ut och i och med det kommer socialnämnden ansluta till det ramavtal inköpscentralen Adda har avseende HVB barn och unga. Adda är ett företag inom Sveriges kommuner och regioner (SKR) som bland annat upphandlar nationella ramavtal åt kommuner och regioner. Adda följer kontinuerligt upp om de HVB som finns inom ramavtalet uppfyller de krav som ställts i ramavtalet. Dessutom genomför Adda löpande kontroller för att säkerställa att verksamheterna är ekonomiskt stabila. Den placerande kommunen har dock det yttersta ansvaret för att den enskilde får det stöd och den hjälp som den behöver. Socialnämnden kommer i och med detta inte längre ansvara för att följa upp själva ramavtalet. Däremot ska nämnden säkerställa att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig, i enlighet med 6 kap. 6 § kommunallagen. Nämnden behöver också säkerställa att de verksamheter som nyttjas av nämnden för HVB barn och unga följs upp i linje med den kommunövergripande riktlinjen för kontroll och uppföljning av privata utförare. Då socialnämnden aldrig tidigare har nyttjat Addas

inköpscentral behöver nämnden utreda vilken ansvarsfördelning som ska gälla mellan socialnämnden och Adda vid uppföljning. Grunden är dock att individavtalsuppföljningen ligger under socialnämndens ansvar och uppföljningen av ramavtalets villkor ligger under Addas. Socialnämnden kommer därtill ansvara för att lyfta vidare synpunkter och avvikelser gällande leverantörerna till Adda för bedömning.

Nämndens ramavtal

Socialnämndens ramavtal är avtal med leverantörer om inköp av individuella insatser. Insatser köps genom avrop från avropslista utifrån pris och individuella krav på tjänsten. I ramavtalen finns inget löfte om inköpsvolym från nämndens sida. Flera av socialnämndens ramavtal omfattar ett stort antal leverantörer.

Nämndens inköp av insatser varierar stort mellan olika utförare. Utförare som har ett lägre pris och ligger högre upp i avropsordningen används flitigare för placeringar och tvärtom används utförare längre ner på rangordningen mer sällan, eller inte alls.

För att underlätta vid placeringar och öppenvårdsinsatser har förvaltningen samordnare som hjälper socialsekreterarna med att hitta lämpliga leverantörer. Samordnarnas kontakter med leverantörerna innebär samtidigt en kontroll av leverantören.

Avtalsuppföljning

Avtalsuppföljningen är inriktad mot att kontrollera att verksamheterna följer ingångna avtal.

En stor del av uppgifterna kan inhämtas genom en telefon- eller mejlkontakt med utföraren. Andra uppgifter kräver ett besök hos utföraren. Kontakterna med utföraren sker främst genom individuppföljningen i det enskilda ärendet. Uppföljningen av den individuella insatsen ingår inte i avtalsuppföljningen men informationen från socialsekreterarna om utförandet av insatserna kan vara viktig information om en utförares kvalitetsarbete. Synpunkter och klagomål samlas upp av samordnarna eller via enhetscheferna.

Genomförandet

Förvaltningen har delat upp avtalsuppföljningen i tre kategorier:

Löpande uppföljning

Förvaltningen följer fortlöpande upp uppgifter om utförare inom ramavtalen som kommer till förvaltningens kännedom. Det kan handla om uppgifter från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om klagomål mot en verksamhet, eller klagomål från handläggare inom förvaltningen avseende en enskild placering. I samverkan med kommunledningskontorets stab för upphandling genomför förvaltningen fortlöpande ekonomiska kontroller av utförare via en kreditupplysningstjänst. Inom tjänsten finns uppgifter om betalningsförelägganden och skatteskulder. I samverkan med kommunledningskontorets stab för upphandling genomförs sedan 2024 också stickprov på slumpvis utvalda vårdfakturor, vilket förvaltningen kommer fortsätta med under 2025.

Information samlas också in från socialsekreterare och administratörer om hur utförarna följer avtalet. I flertalet av de insatser där socialnämnden har ramavtal krävs att utföraren har tillstånd av IVO. Tillståndet från IVO är en kvalitetskontroll av verksamheten. Inom HVB för barn och unga, skyddade boenden som tar emot barn och stödboende för ungdomar gör IVO årligen återkommande kvalitetskontroller och lämnar en tillsynsrapport. Insatser för vuxna har inte samma regelbundna tillsyn av IVO, men myndigheten har likväl ett tillsynsansvar och gör i regel en kontroll av verksamheter vid inkommande klagomål.

Nämnden nyttjar IVO:s e-tjänst som kallas för placeringsstöd inför placeringar på HVB barn och unga och inför placeringar på stödboenden för ungdomar. Tjänsten finns inte för övriga placeringsformer inom socialnämndens ansvarsområde. Med placeringsstödet kan kommuner se bland annat vilka som är ansvariga för verksamheterna och information om eventuella brister som framkommit i IVO:s tillsyn under de senaste tre åren. Två gånger per år kontrolleras samtliga verksamheter som nyttjas av socialnämnden mot placeringsstödet.

Under 2025 kommer ett nytt återkommande kontrollmoment införas halvårsvis som handlar om kontroller mot belastningsregistret. Kontrollen kommer avse företrädare för samtliga leverantörer som nämnden har inom ramavtal, i syfte att undersöka att ingen är dömd för brott som utgör en uteslutningsgrund i lagen om offentlig upphandling.

Händelsestyrd uppföljning

Utöver den löpande uppföljningen genomförs händelsestyrda uppföljningar av leverantörer. Den händelsestyrda uppföljningen sker på förekommen anledning till exempel vid signaler om missförhållanden hos en leverantör som förvaltningen blivit uppmärksam på. Det kan handla om avvikelser från avtal som har uppmärksamats i förvaltningens löpande uppföljning, signaler kan också komma från till exempel IVO:s placeringsstöd, Skatteverket, media eller i vissa fall privatpersoner.

Särskild uppföljning

I den särskilda uppföljningen väljs ett antal verksamheter ut för en mer ingående uppföljning och ibland genomförs besök hos utföraren. Under 2025 kommer förvaltningen genomföra särskild uppföljning inom ramavtalen HVB för vuxna med missbruk och skyddat boende. Förvaltningen avser att genomföra både planerade och oannonserade platsbesök i vissa verksamheter inom aktuella ramavtal. Inför den särskilda uppföljningen görs en riskbedömning av vilka områden som behöver fokuseras på. Under de senaste åren valdes bland annat bemanning ut som ett sådant område, varför bemanningsscheman begärdes in och oannonserade platsbesök utfördes under kvällstid.

Nedan redovisas socialnämndens ramavtal och planering för vilket år de särskilda uppföljningarna ska göras. Planeringen är preliminär då ändringar kan ske på grund av oförutsedda händelser inom respektive verksamhetsområde.

Ramavtal	Avtalsperiod (inklusive option)	Särskild uppföljning 2024	Särskild uppföljning 2025	Särskild uppföljning 2026
Stödboende för vuxna med missbruk	2022-04-18 - 2026-04-17			X
Stödboende för ungdomar	2022-11-01 - 2026-10-31	X		
Behandling spelmisbruk och spelberoende	2023-03-01 - 2027-02-28	X		
HVB för vuxna med missbruk	2024-04-01 - 2028-03-31		X	
HVB barn och unga	2021-03-01 - 2025-02-28	X		
Skyddat boende	2021-05-17 - 2025-05-16		X	
Konsulentsstödd familjehemsvård	2021-11-10 - 2025-11-09			X

Redovisning

Förvaltningen sammanställer årligen en redovisning över den uppföljning som genomförts i handlingen *Uppföljning av privata utförare*, vilken presenteras för socialnämnden. Därutöver rapporteras händelsestyrda uppföljningar till socialnämnden om de beror på omständigheter som nämnden behöver bli uppmärksam på.